

Projekt „Izrada programa trajnog motrenja tala Hrvatske s pilot projektom“

Andreja Čidić, Hana Mesić

Agencija za zaštitu okoliša, Trg maršala Tita 8, 10000 Zagreb, Hrvatska
(e-mail: andreja.cidic@azo.hr)

Sažetak

Projekt „Izrada programa trajnog motrenja tala Hrvatske s pilot projektom“ provodi se s financijskom potporom Europske komisije u okviru programa LIFE Third Countries. Nositelj projekta je Agencija za zaštitu okoliša, a partner Agronomski fakultet, Sveučilišta u Zagrebu. Projekt je započeo u siječnju 2006. i traje do siječnja 2009. godine.

Konačni cilj Projekta je razvijanje Programa trajnoga motrenja tala Hrvatske (PTMT) kao polaznog dokumenta za osiguranje prikupljanja, analiziranja i širenja podataka o stanju tla na harmoniziran način. Programom trajnog motrenja tala definirat će se parametri potrebni za uspostavu Sustava trajnog motrenja (STMT) poljoprivrednih i šumskih tala, te onečišćenih područja, što je jedan od prioriteta Nacionalne strategije zaštite okoliša i Nacionalnog plana djelovanja na okoliš (NN br. 46/02). Nadalje, taj tijek podataka potreban je za praćenje motrenja tala, prema obvezama izvještavanja Republike Hrvatske, zbog međunarodnoga zakonodavstva - osobito EU, kao i zbog nacionalnih zahtjeva.

Sustav trajnog motrenja tala s precizno utvrđenim smještajem postaja i točaka trajnog motrenja, te standardiziranim metodama za prikupljanje i analizu uzoraka, predstavljat će izvor podataka za praćenje stanja tla u sklopu Hrvatskog informacijskog sustava za tlo (HIST), kao dijela Informacijskog sustava zaštite okoliša (ISZO) za čiju je uspostavu i održavanje zadužena Agencija za zaštitu okoliša.

Projekt „Izrada programa trajnog motrenja tala Hrvatske s pilot projektom“ sastoji se od niza zadataka i aktivnosti koji obuhvaćaju: izradu liste podataka koji će se prikupljati kroz postaje i točke za trajno motrenje poljoprivrednih, šumskih te onečišćenih tala, izradu liste metoda i standarda za prikupljanje, analizu, obradu i prijenos podataka, definiranje vremenske dinamike prikupljanja, obrade i prikaza podataka, preporuku prostornog smještaja postaja i točaka za trajno motrenje, prepoznavanje institucija za provedbu Sustava trajnog motrenja tla, te izradu prijedloga financijske konstrukcije za provedbu Sustava trajnog motrenja tla na nacionalnoj razini.

Jedan od prvih rezultata provedbe projekta je radni materijal „Priručnik za motrenje tala Hrvatske“, koji putem tri osnovna poglavlja po prvi puta obrađuje kategorije i parametre koji trebaju biti obuhvaćeni trajnim motrenjem poljoprivrednih, šumskih i onečišćenih tala.

U tijeku je testiranje „Priručnika za motrenje tala Hrvatske“, odnosno, predloženih metoda i standarda za prikupljanje, analizu i obradu podataka o tlu, putem Pilot projekata motrenja poljoprivrednih, šumskih i onečišćenih tala.

Sukladno saznanjima Pilot projekata i ostalih faza samog Projekta, „Priručnik“ će se mijenjati i nadopunjavati, te će krajnja verzija biti objedinjena u konačnom rezultatu – samom Programu trajnog motrenja koji treba biti dovršen do siječnja 2009. godine.

Detaljne informacije nalaze se na Internet stranicama projekta: www.azo.hr/smp_life_tcy

Ključne riječi: program trajnog motrenja tala, informacijski sustav zaštite okoliša, zaštita tla

Project „Development of the Croatian soil monitoring programme with a pilot project“

Andreja Čidić, Hana Mesić

Croatian Environment Agency, Trg maršala Tita 8, 10000 Zagreb, Croatia,
(e-mail: andreja.cidic@azo.hr)

Abstract

Project „Development of the Croatian soil monitoring programme with a pilot project“ is in implementation with the financial support of the LIFE Third Countries programme of the European Community. Croatian Environment Agency is the beneficiary of the Project and partner is Faculty of Agriculture, University of Zagreb. Project started in January 2006 and it will end in January 2009.

The final goal of the project is development of the Croatian Soil Monitoring Programme (CSMP) as a base for harmonized collection, analysis and dissemination of soil state data. Soil Monitoring Programme will define category parameters needed for establishment of Soil Monitoring System for agricultural and forestry soils, and contaminated sites, one of the priorities recognized by the National Environment Strategy and National Environment Action Plan (Official Gazette No. 46/02). This data flow is needed for state of the soil monitoring, according to the Republic of Croatia reporting obligations due to the international legislation – especially EU, and national requirements as well.

The Soil Monitoring System with defined locations for monitoring stations and points, standardized methods for sample collection and laboratory analysis conduction, will form a source of data for state of the soil monitoring within Croatian Soil Information System (CROSIS), a part of Environment Information System of Croatia developed and maintained by Croatian Environment Agency.

Project „Development of the Croatian soil monitoring programme with a pilot project“ consists of several tasks and activities including following: listing of data to be monitored at soil monitoring stations and points at agricultural, forestry and contaminated sites, listing of methods and standards for samples collection, analysis, display and dissemination of data, defining of time frame and dynamics for samples collection and dissemination of data, identifying institutions for conduction of soil monitoring, development of proposal for financial structure covering the costs of soil monitoring system.

One of the first results of Project implementation is working material “Croatian Soil Monitoring Manual”. Category parameters for monitoring of the agricultural, forestry and contaminated sites are elaborated for the first time through three main chapters.

Methods and standards for samples collection, analysis, display and dissemination of soil data proposed by “Manual” are currently tested by the Pilot projects on agricultural, forestry and contaminated sites.

“Croatian Soil Monitoring Manual” will be emended and supplemented in accordance to the deliveries of the Pilot projects and Project itself. Definite version of the Manual will be included in the Soil Monitoring Programme - final result of the Project, by the January 2009.

Detailed information is available at www.azo.hr/smp_life_tcy

Key words: environment information system, soil monitoring programme, soil protection